

Аліна Правдіна
(Полтава, Україна)

ВИКОРИСТАННЯ ІКТ НА УРОКАХ З ТЕХНОЛОГІЙ У 10-11 КЛАСАХ

Сучасний період розвитку суспільства характеризується сильним впливом на нього комп'ютерних технологій, які проникають в усі сфери людської діяльності, забезпечують розповсюдження інформаційних потоків у суспільстві, утворюючи глобальний інформаційний простір. Невід'ємною та важливою частиною цих процесів є комп'ютеризація освіти. В даний час йде становлення нової системи освіти, орієнтованого на входження у світовий інформаційно-освітній простір. Цей процес супроводжується суттєвими змінами в педагогічній теорії та практиці навчально-виховного процесу, пов'язаними з внесенням коректив у зміст технологій навчання, які повинні бути адекватні сучасним технічним можливостям, і сприяти гармонійному входженню дитини в інформаційне суспільство. Комп'ютерні технології покликані стати не додатковим «доважком» у навчанні, а невід'ємною частиною цілісного освітнього процесу, що значно підвищує його ефективність.

За останні 5 років кількість дітей, які вміють користуватися комп'ютером, збільшилася приблизно в 10 разів. Як відзначає більшість дослідників, ці тенденції будуть прискорюватися незалежно від шкільної освіти. Проте, як виявлено в багатьох дослідженнях, діти знайомі в основному з ігровими комп'ютерними програмами, використовують комп'ютерну техніку для розваг. При цьому пізнавальні, зокрема освітні, мотиви роботи з комп'ютером відсувається на другий план. Таким чином, для вирішення пізнавальних і навчальних завдань комп'ютер використовується недостатньо [4, с. 8-10].

Проблемам інформатизації освіти присвячено дослідження багатьох науковців: визначені основні терміни понятійного апарату інформатизації

освіти (В. Биков, Л. Наконечна), досліджуються інформаційно-комунікаційні технології (М. Жалдак, С. Зайцева, В. Іванов, А. Каленський, І. Роберт), застосування сучасних інформаційних технологій у навчальному процесі (Л. Білоусова, А. Гуржій, Р. Гуревич, Ю. Жидецький, Л. Жиліна, В. Злотник, М. Кадемія, А. Пилипчук, І. Роберт, К. Словак, Т. Щоголева, Т. Якимович); обґрунтовано створення сучасного інформаційно-освітнього середовища (В. Андрущенко, А. Кудін, О. Падалка, І. Вакуленко, Г. Жабєєв, О. Овчарук); досліджуються проблеми використання комп'ютерно-орієнтованих систем навчання (Ю. Жук, Р. Оврас, Л. Побережна, С. Подолянчук, Є. Рябчинська, Г. Сажко, І. Сінельник, Р. Собко, О. Стечкевич, Т. Хачумян), інформатизації освіти (В. Биков А. Каленський А. Крищук, І. Роберт), комп'ютерної та інформаційної компетентності (Н. Баловсяк, В. Дарлінгер, Петухова Л.Є.), підготовки викладача до використання інформаційних технологій у навчальному процесі (І. Богданова, Ю. Господарик, О. Дмитрієва, М. Жалдак, Є. Полат, О. Царенко) та ін. [1, с. 67-69].

На даний момент відбувається процес «семіотизації» суспільства – появи і розвиток численних знакових систем, завдяки яким утворюється багатокomпонентне «інформаційне поле», що представляє собою специфічне інформаційне оточення людини. Оскільки можливості інформаційних технологій є безмежними, виникає проблема інформаційної (комунікативної) адаптації людини в соціумі. У зв'язку з цим пріоритети в способах і методах навчання змінюються від подачі готових знань до навчання способам пошуку, зберігання, вибору, якісної обробки інформації та її використання не є виключенням і уроки технологій у школі.

Метою сучасного уроку технологій є формування образного мислення і яскравих уявлень про предмет. Великі можливості для її реалізації закладені у використанні комп'ютера у навчальному процесі.

Сучасна система освіти передбачає використання самих різних інноваційних технологій [3, с. 19-21].

На уроках технологій у 10-11 класах використовуються такі види інформаційних технологій: презентації, слайд-шоу, кінофільми різноманітні ролики та інші. Вони дозволяють наочно і доступно пояснити дітям матеріал.

Презентація є інформаційним забезпеченням фронтальної роботи вчителя з класом і складається зі слайдів. Основні форми цієї інформації – текст, малюнки, креслення.

Досвід застосування електронних презентацій, виконаних в програмі Power Point показав, що підвищується якість уроку. Комп'ютерні презентації - це найсучасніші технології подання інформації. Форми і місце використання презентації на уроці залежать від змісту цього уроку, від мети, яка ставиться на уроці. При вивченні нового матеріалу використання презентації дозволяє ілюструвати навчальний матеріал. При проведенні усних вправ презентація дає можливість оперативно пред'являти завдання. Навчальна презентація може представляти собою конспект уроку. У цьому випадку вона складається з основних складових традиційного уроку: зазначається тема, мета, план роботи на уроці, ключові поняття, домашнє завдання [2, с. 54-55].

Одним із способів розвитку пізнавальної активності учнів на уроках технологій є використання мультимедійних технологій, які дають змогу підвищити активність і привернути увагу учнів до навчання.

Мультимедіа (лат. multum – багато й англ. media – засоби) – система сучасних технічних засобів, що дозволяють працювати з текстовою інформацією, графічним зображенням, звуком (мовлення, музика, ефекти), анімаційною комп'ютерною графікою (мальовані фільми, тривимірні графіка) в єдиному комплексі; один їх перспективних напрямків, що найбільш швидко розвиваються, особливо в галузі освіти.

Урок з використанням мультимедійних технологій стає цікавішим для учня, а тому й ефективнішим для засвоєння знань, поліпшує рівень унаочнення навчального матеріалу на уроці.

Кількість мультимедійної підтримки уроку може бути різною: від кількох хвилин до використання мультимедіа впродовж цілого уроку. Під час уроку з мультимедійною підтримкою істотно змінюється роль учителя, який виступає передусім організатором, координатором пізнавальної діяльності учнів.

За допомогою комп'ютерних технологій можна використовувати на уроці наочність вищого рівня – відео матеріали, анімаційні фрагменти, інтерактивні моделі тощо, які дають змогу продемонструвати на уроці ті явища, які в реальному світі побачити неможливо. Інформаційні технології допомагають індивідуалізувати та диференціювати навчання. Цього досягають не тільки завдяки різнорівневим завданням, а й за допомогою самоосвітою учня.

Мультимедійні уроки допомагають вирішити наступні дидактичні завдання:

- ✓ засвоїти базові знання з предмета;
- ✓ систематизувати засвоєні знання;
- ✓ сформувати навички самоконтролю;
- ✓ надати навчально-методичну допомогу учням в самостійній роботі

над навчальним матеріалом.

На уроках технологій використовуються електронні додатки різного виду:

- ❖ ілюстрації і демонстрації аудіо-відеоряду;
- ❖ додатки, що поєднують в собі та ілюстративний матеріал, і постановку проблемних питань з подальшою перевіркою висунутих припущень і рішень, фронтальну перевірку і самоперевірку знань у вигляді тестів, кросвордів, головоломок;
- ❖ розробки серії уроків з теми, які дозволяють представити матеріал найбільш повно, вимальовуючи картину цілісного сприйняття світу, успішно інтегруючи різні галузі знань на одному предметі;

❖ розробки електронних додатків до уроків з використанням мови програмування Visual Basic, які дають безпосереднє спілкування учня з комп'ютером (виконуються вчителями, що освоїли об'єктно-орієнтоване програмування) [5, с. 51-52].

На уроках технологій за допомогою комп'ютера можна вирішити проблему дефіциту рухливої наочності, коли діти під керівництвом вчителя на екрані монітора порівнюють різноманітні проекти, розрізняють їх види та відмінності. Комп'ютер є і найпотужнішим стимулом для творчості дітей. Екран притягує увагу, якого часом не можна добитися при фронтальній роботі з класом. На екрані можна швидко виконати перетворення в деформованому тексті, перетворивши розрізнені пропозиції в зв'язний текст. Але для того, щоб учні початкової школи могли відповідно до своїх бажань використовувати комп'ютер як помічник у навчанні, треба подбати про універсальність їхніх користувальницьких навичок. Діти мають право користуватися сучасними засобами праці вже сьогодні. За допомогою сучасних технічних і аудіовізуальних засобів та інтенсивних методів навчання можна зацікавити учнів, полегшити засвоєння матеріалу.

Інформаційні технології надають інформацію в різних формах і тим самим роблять процес навчання більш ефективним. Економія часу, необхідного для вивчення конкретного матеріалу, в середньому становить 30%, а набуті знання зберігаються в пам'яті значно довше.

Тож, інформаційні технології – є невід'ємною частиною сучасного уроку. Вони не лише забезпечують ефективність викладу матеріалу, урізноманітнюють роботу вчителя, а й дозволяють учневі якісніше засвоювати новий матеріал.

ВИКОРИСТАНІ ДЖЕРЕЛА

1. Бурдун, О. Особливості впровадження інформаційних технологій у загальноосвітніх школах України [Текст] : 1950-1985 рр. / О. Бурдун // Рідна школа. - 2010. - N 1-2. - С. 67-71.
2. Величко, С. А. Електронний конструктор уроку [Текст] / С. А. Величко, Ю. М. Афанасенко // Виховна робота в школі. - 2010. - N 3. - С. 54-55.
3. Гаврилюк, Г. Вплив інтерактивних методів навчання на розвиток особистості засобами технологічних дисциплін [Текст] / Г. Гаврилюк // Трудова підготовка. - 2010. - N 4. - С. 19-21.
4. Дичківська, І. Інноваційна компетентність педагога [Текст] / І. Дичківська // Дошкільне виховання. - 2010. - N 1. - С. 7-11.
5. Забава, О. Проектна діяльність учнів на уроках // Відкритий урок. - 2009. - N 11. - С. 51-52.